

Eicher József

1963-ban Pincehelyen született. A Kaposvári Egyetemen szerzett általános állattenyésztő mérnök diplomát 1987-ben, majd a nagy múltú tamási Béke Szövetkezetben helyezkedett el, ahol tenyésztésvezetői megbízást kapott a magyar nagyfehér törzstenyészetben. 1989-ben telepvezető, 1991-ben főállattenyésztő lett. Ez utóbbi munkakörben hozzá tartozott még a 600 kocás árutermelő telep, a marha, a juh és a halászlé ágazat, valamint a takarmánykeverő üzem, vágóhíd és bolthálózat irányítása. Szerteágazó tevékenysége ellenére is a sertés-tenyésztés maradt mindig a szívügye. Jól jelzik ezt 1993 és 2000 között a különböző kiállításokon elnyert díjak. Irányításával a nemesített tamási magyar nagyfehér fogalommal vált a sertés-tenyésztők körében, amelyben együtt volt a kiváló anyai tulajdonság a szervezeti szilárdsággal és a nagy életteljesítménnyel. Az értékesített tenyészállatokon keresztül ez a kiváló genetika nyomot hagyott és most is jelen van a magyar nagyfehér fajtában. A szövetkezet privatizációját követő új tulajdonosi hozzáállás miatt 2000-ben váltásra kényszerült és a Dunavet Zrt. szaktanácsadója lett. Új munkahelyén is a sertés faj maradt a fő profilja. 2007-től a Magyar Fajtatiszta Sertés Tenyésztők Egyesületének ügyvezető igazgatója, ezzel párhuzamosan a Magyar Sertés-tenyésztők Szövetségének ügyvezetői feladatait is ellátja. A magyar sertés-tenyésztés érdekében kifejtett, több mint két évtizedes munkája elismerésül az MFSE, az „Év sertés-tenyésztője” díjat adományozta számára, amelyet ünnepélyes keretek között az Alföldi Állattenyésztési Napokon adott át.

A szakma iránti elkötelezettsége honnan jön?

A szakma iránti szeretetet a családból hoztam. Édesapám is állattenyésztő, és szüleim is tartottak sertéseket. Amikor elvégeztem az egyetemet, akkoriban készült nyugdíjba a tamási törzstenyésztet telepvezetője, így ott helyezkedtem el. Ez a tenyésztet már abban az időben is megfelelő genetikai alapokkal rendelkezett, ahol komoly szakmai munka folyt. Ez nekem a legkiválóbb iskola volt. Elődömtől, Csibráki Lajos telepvezetőtől rengeteget tanultam. Ízig, vérig paraszt ember volt, aki a disznót nagyon szerette és ismerte. Az állatok mozgásából, viselkedéséből gyorsan és pontosan felmérte a telepi állomány állapotát, amikor reggelente végigmentünk az istállókon. Nagyon megszerettette velem ezt a szakmát, ahol nap mint nap kellett produkálni, jöttek sorra a nehézségek, de a sikerek is a kiállításokon vagy az értékesítésben. Ez utóbbiak arra sarkalltak, hogy még jobbak legyünk.

Az akkori és a mostani kiállításokon bemutatott sertések között van-e különbség?

Jóval több tenyésztet volt akkoriban, nagyobb volt a merítési lehetőség, de a bemutatott állatok számában nincs eltérés. A végtermék fajtáknál és konstrukcióknál jelentős előrelépés látható. A mai egyedek izmoltabbak, jobb a húskihozataluk. Az anyai fajtáknál, ahol elsősorban a szaporasági mutatók fontosak, a küllemben nem annyira látszódik az előrelépés. Ami látszódik, az a törzhosszúság, a rámásabb test, a jó lábszerkezet és a csecsek

száma. 25 éve még 5-5 csecskellett, ma már a 7-7 csecsszám az előírás, de nem ritka a 8-8, vagy annál több csecsk.

Miben lépett előre az MFSE és a magyar fajtatiszta sertés-tenyésztés az utóbbi 10 évben?

Az elsődleges cél, a tenyésztési hatósággal közösen, a minél magasabb húskihozatal és több értékes húsrész előállítása volt minden fajtánál. Erre történt a selekció, ezt szolgálták a központi és üzemi hízekonysági teljesítményvizsgálatok. Amióta itt dolgozom, bevezettük a BLUP tenyészértékbecslést. Külön vizsgáljuk az anyai és a végtermék fajtákat a gazdaságossági és teljesítmény szempontokat leginkább befolyásoló tulajdonságokra. Az anyai fajtákban (nagyfehér, lapályt és F1) a szaporasági és felnevelési mutatókra sokkal nagyobb hangsúlyt fektetünk ma már. Az összevont tenyészértékben, a BLUP teljes teljesítmény indexben az anyai tulajdonságok (pl. született malac szám, felnevelt darab és tömeg) ma már 50 százalékos súllyal szerepelnek az anyai fajtáknál.

Van-e már ennek a tenyésztésben kézzelfogható eredménye és a tenyésztők hogyan viszonyulnak ehhez?

Az új módszert alig két éve alkalmazzuk, de az eddigi eredmények biztatóak. A tenyésztők fele azonban még a régi SZFTV, HVT, ÜSTV teljesítmény vizsgálati indexszel dolgozik, csak lassan állnak át az új tenyészértékbecslési módszer alkalmazására. Nem segíti ezt a fejlődést, átállást az ágazat jövedelmezőségi helyzete, továbbá a jelenlegi hazai tenyészállat-beállítási gyakorlat, a tenyésztői és tartói kedv sem.

Nem nőtt a sertéstartói kedv az ágazati stratégia meghirdetése miatt?

Az ideai hódmezővásárhelyi kiállításon ugyan óriási érdeklődés volt mind a tenyészállat bemutatókon, mind az árverésen, ennek ellenére olyan kevés állatot, mint idén, rég nem adtunk el az árverésen. Ez arra enged következtetni, hogy ugyan érdekli az embereket a sertéstartás, de még nem érzik, hogy érdemes is legyen ebbe belevágni.

Mit kellene tenni, hogy belevágnak?

Mindenképpen az ágazatot komplexen kell kezelni. Itt-ott tüzet oltani lehet, de attól még a sertéságazat nem áll talpra. A szektor minden szegmensében egyszerre kellene orvosolni a problémákat: a tenyésztést, a hizlalást, a termelők és feldolgozók kapcsolatát, az export gondjait, az import kérdését és nem utolsósorban a magyar fogyasztói szokásokat. Az ágazati szereplők többnyire önállóan próbálnak érvényesülni. A minőségi védjegy, ami elkészült, akkor is, ha a magyar szót hiányoljuk belőle, fontos, hogy elérje célját, a belföldi és persze a külföldi fogyasztók keressék ezt a minőséget. Akkor várható stabilitás, ha a magyar ember magyar disznót akar enni, és amit vásárolt, az Magyarországon született, felnevelt és levágott sertésből származik.

Wagenhoffer Zsombor